

Tết Mậu-Thân tại Huế

Chứng-nhân: GS Nguyễn Lý Tường

The 1968 Huế massacre in my eyes

Witness: GS Nguyễn Lý Tường

Huế Mậu-thân 1968

Thảm-sát Huế được bàn-thảo quá nhiều. Gareth Porter và phe tả chối-bỏ, cãi là không có; sau này, Karnow, Young, Reed Irvine (AIM Accuracy In Media) đã bác-bỏ những lời chối-cãi đó và xác-nhận rằng các báo-cáo nguyên-thủy của Douglas Pike và Don Oberdorfer trung-thực hơn. Và chính cộng-sản Bùi-Tín cũng xác-nhận là có thảm-sát.

Vấn-đề tôi trình-bày hôm nay là những điều chính tôi tai-nghe mắt-thấy vì đã là một nhân-chứng sống-sót

The Huế Massacre has been discussed in length
-reported by Douglas Pike and Don Oberdorfer
-denied by Gareth Porter and the left
-confirmed by Karnow, Young and Reed Irvine
(AIM)
-recently confessed by communist (Bui-Tin on
BBC)

This is a testimony from a living witness

Huế Mậu-thân 1968

Tôi là một nhân-chứng mắt thấy tại-chỗ:

Dân-biểu Thừa-Thiên (Huế) thăm-viếng Huế rồi Quảng-trị khi CS tấn-công Tết

2-2-68: về tư-dinh tướng Lãm, tư-lệnh vùng I, Đà-nẵng

9-2-68: dự phiên-họp tham-mưu tại Phú-bài (quân-sự và trung-ương)

Ngủ tại Trụ-sở Cảnh-sát Thừa-Thiên và với TD 12 Pháo-binh

Thăm-viếng gia-đình nạn-nhân và tham-dự nhiều vụ khai-quật mả tìm xác

Gia-đình tôi có 5 người bị giết: cha vợ, em vợ và cháu 13 tuổi

My background: Representative in the National Assembly, Thua-Thien, 1967-1971, was visiting his district at Hue then went to Quang-Tri, when the Tet offensive started

2Feb68: Back in Da-nang with Gen. Lam, I Corp

9Feb68: attended the meeting between central official and field commanders at Phu-Bai

Spent one night at the Post Command of Thua-Thien Police and one night at 12th Artillery battalion .

Visited several families of victims and witnessed several exhumation of mass graves sites

5 members of my family (including father-in-law, sister-in-law and a 13-year nephew were killed.

Huế Mậu-thân 1968

Tôi xác-nhận:

Dữ Kiện 1. Việt Cộng đã không tôn trọng lệnh hưu chiến Tết Mậu Thân (1968)

Dữ Kiện 2. hàng trăm nạn nhân bị chôn sống trong từng cái hố, tay bị trói bằng giấy điện, giấy tre, bị đâm bằng lưỡi lê, bị đánh bằng cán cuốc, bị bắn bằng súng hoặc bị chôn sống.

My testimony

- 1- No respect for ceasefire and traditions
- 2- Massacre did occur in several sites as an overall policy

- Fact #1: this occurred treacherously during the Tet ceasefire
- Fact #2: there were proofs that some victims were buried alive, most having their arms tied up by telephone cord, or bamboo cords, some showed sharp wounds by knife, some with contuse wounds as beaten by hard object.

Huế Mậu-thân 1968

Các nạn nhân thảm sát tìm thấy tại:

- trường Tiểu học Gia Hội,
 - chùa Therevada,
 - Bãi dâu,
 - Cồn Hến,
 - Tiểu Chủng Viện,
 - khu vực phía Tây Huế gần
lăng Tự Đức và lăng Đồng Khánh,
 - cầu An Ninh Thượng,
 - cửa Đông Ba,
 - trường An Ninh Hạ,
 - trường Văn Chí
 - Chợ Thông
 - Lang Xá Cồn,
 - Gầm lằng Gia long,
 - Gầm chùa Tường Vân,
 - Đông Gi (Di),
 - Vinh Thái,
 - Thuỷ Thanh,
 - Lương Viện,
 - Phù Lương,
 - Phú Xuân (Phú Thứ),
 - Thương Hòa,
 - Vinh Hưng,
 - Khe Đá Mài
- 23 địa điểm, 2326 số người là con số tôi thu thập được trong số ước lượng 6.000 nạn nhân thuộc tỉnh Thừa Thiên và Huế đã được thân nhân khai là bị bắt đi, chết hoặc mất tích...

Huế Mậu-thân 1968

Vụ Khe Đá Mài Việt Cộng đã dùng súng trung liên, đại liên, lựu đạn và mìn, giết tập thể các nạn nhân, vất xác xuống dưới khe. Lâu ngày thịt thối rữa, nước cuốn đi, chỉ còn 428 xương sọ, xương người dồn lại thành đống. Phải dựa vào các dấu vết: áo len, tượng ảnh, căn cước bọc nhựa (ID)...để biết được thân nhân. Thân nhân của hai ông Lê Hữu Bôi chủ-tịch sinh viên Phật tử năm 1963) và Lê Hữu Bá (sĩ quan Quân Cảnh) tìm được dấu vết của họ cũng như xác các em Bùi Kha (16 tuổi), Phan Minh (16 tuổi), Nguyễn Duyệt (17 tuổi)

Da Mai creek site:

Victims were killed by semiautomatic, grenades , bodies dropped in the creek, under running water. When found, there were 428 cranes and monticules of long bones. Rough Identification by some pieces of clothing or plastic covered ID's. I personally knew Le Huu Boi President of Buddhist Student Ass. (1963) and Le Huu Ba (Military Police officer) and 3 students Bui Kha, Phan Minh, Nguyen Duyet from the Phu Cam diocese

Huế Mậu-thân 1968

Douglas Pike cũng nói đúng như tôi đã nhìn thấy tận mắt và tìm hiểu tận chỗ:

- The Da Mai Creek bed, for nearly a hundred yards up the ravine, yielded skulls, skeletons and pieces of human bones...20 months in the running stream had left bones clean and white.
- Local authorities later released a list of 428 names of persons whom they said had been positively identified from the creek bed remains. The Communists' perpetrated this elimination of "traitors to the revolution." The list of 428 victims breaks down as follows: 25 per cent military: two officers, the rest NCO's and enlisted men; 25 per cent students; 50 per cent civil servants, village and hamlet officials, service personnel of various categories...

Douglas Pike in Vietcong strategy of Terror

Huế Mậu-thân 1968

-Khuya mừng 6 Tết, Việt Cộng tràn vào nhà thờ bắt những người từ 15 tuổi đến ngoài 50 tuổi, học sinh và thường dân, và tuyên bố cho đi học tập trong vòng 3 ngày sẽ trở về. Trong số đó có tôi...(*...bị đưa về chùa Từ-Đàm*)

-Họ đưa cho chúng tôi mỗi người một tờ giấy để viết bản khai lý lịch (tên, nghề nghiệp, tên cha mẹ, sinh quán ở đâu)... Ai khai gian, bị đem ra bắn...

-Tôi thấy một số người bị trói vào gốc cây bồ đề, bị bắn và chôn ngay trong sân chùa, trong đó có anh Hoàng Sự (Cảnh Sát) mà tôi biết tên

Hx of survivors: reported by Fathers NHG & PVL:

this 17 y/o male student took refuge at Phu Cam Church. On 2-2-68, the VC took away people from 15 to 50, students and civilians including the 17 y/o student, took them to Tu-Dam pagoda and asked those peoples to write down their CV. Individuals who falsified their ID were shot on the place. Among those, was Hoang Ho, policeman. They were buried within the limits of the Pagoda

Huế Mậu-thân 1968

Anh em yên tâm, Cách Mạng sẽ đưa anh em đi học tập trong 3 ngày rồi sẽ cho về với gia đình! Bây giờ chúng ta lên đường!

Họ dùng giây điện thoại trói tay chúng tôi ra phía sau lưng, từng người một. Rồi 20 người cột chung làm một toán. Tôi đếm được trên 25 toán như thế. Bỗng, tôi nghe hai tên bộ đội nói với nhau: Trong vòng 15 - 20 phút nữa sẽ thủ tiêu

Tôi liền ghé miệng vào tai thằng bạn bị trói ngay trước mặt: Tụi mình rón mở giây trốn đi! Mười lăm phút nữa là bị bắn chết hết đó!

Trời mưa, giây điện trơn trượt, lát sau, chúng tôi mở được giây nhưng vẫn ngồi yên sợ chúng biết.

That evening, they rounded us up at the pagoda court, told us that we would have 3-day reeducation then would be released to the families. They tied us with telephone cord, then 20 were tied together as a group. There were over 25 groups. They took us in the country side, during the night. At one point, I overheard a guard murmuring to another one that we would be "eliminated" in another 15mn. I murmur to the prisoner at my side and we were able to loose ours cords but we remained side by side.

Huế Mậu-thân 1968

Bọn Việt Cộng nói lớn cho mọi người nghe:

-Chúng ta sắp đến trại học tập rồi. Ai có vàng, tiền, đồng hồ, bật lửa...thì đem nộp, không được giữ trong người...Học tập xong sẽ được trả lại...

Thế là bọn chúng lột sạch và cho tất cả vào mấy cái ba lô vải. Tên bộ đội đứng gần tôi mang trên vai cả chục cái radio cướp được,... hãnh đi chậm, cách xa mấy tên kia một quãng. .. Tôi vồ nhẹ vai thằng bạn. Cả hai chúng tôi vung tay, phóng ra khỏi hàng. Tôi đá mạnh, tên bộ đội mang nhiều radio ngã nhào! Chúng tôi lao vào rừng...

Khi nghe tiếng đoàn người đi khỏi một lúc lâu, chúng tôi bò ra, đi ngược trở lại. Chừng 15 - 20 phút, nghe từ phía dưới vọng lên tiếng súng AK, lựu đạn nổ vang rền. Góc rừng rực sáng. Tiếng gào la từ chỗ tiếng súng nổ vọng lại, khủng khiếp ! Lúc đó khoảng 12 hay 12 giờ 30 khuya, ngày 8 Tết.

Về sau tôi theo toán tìm xác, biết đó là Khe Đá Mài.

Soon after, they told us that we were closer to the re-education camp so we must give our belongings, money, watch, lighters etc. to the guards. Those items would be returned to us after the re-education time, upon returning home. One guard had collected several radio transistors and was getting somewhat faraway the others. On a sign, my fellow-prisoner and I pushed him down and ran away in the jungle, in the dark. We escaped. After hiding for a while, we heard salves of shots and screams. Later on, following the exhumation teams, we recognized the place as Da Mai Creek.

Huế Mậu-thân 1968

Việt Cộng cho mỗi phòng cử hai người về để nhắn gia đình mang đồ tiếp tế đến chùa Từ Đàm cho những người đang bị giam giữ... Vì có người anh và người em cùng bị giam chung một phòng nên anh được cho về liên lạc với gia đình... nếu anh không trở lại thì hai người kia sẽ bị giết. Suốt đêm hôm đó, anh cầm giấy phép trong tay, đi liên lạc gõ cửa từng nhà... Sau đó anh trở lại chùa thì không thấy ai ở đó nữa

Another hx of survivor

Quynh was a Hue student, son of a retired physician. Quynh and two brothers were taken from Phu-Cam Church to Tu-dam pagoda. That night, VC allowed two persons from each room to go back and collect subventions to other prisoners. Quynh was one allowed to go because he had two brothers who, they said, would be hostages; if Quynh did not come back, his brothers would be killed.

Huế Mậu-thân 1968

Quỳnh trở lại chùa thì tất cả đã đi khỏi, được dẫn lên núi. Sau biết toán người dẫn đi và bị giết ! Anh Quỳnh may mắn thoát chết trong vụ đó.

With the permit in hand, Quynh got to various families of prisoners to collect supplies then came back the next day. But by that time, the prisoners had been taken away. They were killed later on. Quynh had his luck that day and escaped death.

Huế Mậu-thân 1968

Toà-án

Anh Tuấn, học sinh trường Nguyễn Du, 16 tuổi, nhà ở góc đường Nguyễn Thành và Mai Thúc Loan, thành nội Huế (gần cửa Đông Ba) kể: Việt Cộng bắt được 5 người đang mặc áo quần ngủ hoặc áo quần thường, đi chân không đem ra cho đứng sấp hàng ở cửa thành...

Trong số Việt Cộng có mặt ông Tôn Thất Dương Tiềm là giáo sư trường Nguyễn Du...và cũng là thầy dạy của tôi trước đây... hể thấy ông gật đầu thì tên cán bộ ra lệnh cho mấy tên bộ đội bắn các nạn nhân...Thân nhân xin đem xác các nạn nhân đi chôn...nhưng chúng không cho, cứ để xác chết nằm đó đến mấy ngày...

Popular tribunal

Tuan, student at Nguyen Du, 16: living at the corner of Nguyen Thanh and Mai Thuc Loan, reported that VC lined up 5 prisoners in pajama and barefoot. The head of the VC team was a Prof. of mine, Ton-that Duong Tiem. On a nod of his, the VC started to kill the prisoners, one after the other. They forbid their families to collect the bodies that lay there for several days.

Huế Mậu-thân 1968

Đào hầm chôn sống

- Chúng tập trung được 5 đứa trong xóm như tôi bắt đi khiêng gạo, súng đạn.
- Tối đó, chúng tập trung được chừng mười mấy đứa 15, 16 tuổi, phát cho chúng tôi mỗi đứa một cái cuốc, bắt đi đào hầm. Cái hố bề sâu một thước, bề ngang một sải tay. Mỗi đứa đào một đoạn, nối liền lại, tưởng là đào hầm để tránh máy bay

Buried alive

Few days later, the VC roundup few youth and myself, they made us carry supplies, ammunitions and rice for them mainly at night in order to avoid daytime bombardment by Allied airplanes. One evening, they roundup more youth, 15 to 16 of us, ordered us to dig a 1m deep and two-arm length hole in the ground. Those holes dig by each of us were connected to each other into a long hole.

Huế Mậu-thân 1968

Chúng dẫn ra đám người, tay trói đằng sau, cột thành chùm bằng sợi giây điện thoại màu đen, mỗi toán chừng 15 người. Chúng bắt những người đó đứng xoay lưng về cái hố. Thằng cán bộ đọc bản án "những người này có tội với cách mạng, có tội với nhân dân". Đọc xong, tên du kích bắn một loạt đạn AK. Nạn nhân rơi xuống hố. Người trúng đạn, người không trúng cùng ngã lẫn xuống hố. Chúng bắt chúng tôi lấp đất

Buried alive

Prisoners were taken to the side of those holes, told that they were the enemy of the people; then they were shot. Most of the prisoners fell down in the hole, the ones not were pushed into them then we were ordered to cover the hole, even there were people still not killed yet, mourning and moving. All together, we had to participate into those hole digging and covering over 10 times.

Huế Mậu-thân 1968

Lời kể của thân-nhân nạn-nhân cho Dân-biểu (và chính-quyền)

Việt-cộng vào nhà số 176 đường Bạch Đằng bắt vợ con ông Từ Tôn Kháng ra đứng giữa sân nói nếu ông không ra trình diện thì tất cả vợ con ông sẽ bị giết. Ông ra nộp mạng. VC trói tay ông, cột ông vào cọc giữa sân, xẻo tai, cắt mũi, tra tấn ông trước mặt vợ con, cho đến chết. Ông Từ Tôn Kháng là Thiếu Tá, Tỉnh Đoàn Trưởng Cán Bộ Xây Dựng Nông Thôn Thừa Thiên.

Anh Trần Mậu Tý, sinh viên, cũng bị bắt, bị tra tấn dã man cho đến chết.

Anh Trần Đình Trọng, sinh viên trường Kỹ Thuật Huế, bị bắt ngày 06 tháng 2/1968, tìm được xác ngày 26/2/1968...

Testimonies from relatives of victims to their representatives.
House 176, Bach Dang street, they looked for Tu Ton Khang, major, head of Provincial Rural Reconstruction team; they threatened to kill the whole family if Major Khang did not surrender. He complied, was tortured and killed in front of his family.

Student Tran Mau Ty was tortured to death

Student Tran Dinh Trong was taken away, his family identify his body after exhumation on 26-2-1968.

Huế Mậu-thân 1968

Cô Nguyễn Thị Lào, tiểu thương, 48 tuổi, bị bắt trên đường đi, tay bị trói, miệng bị nhét giẻ, tìm được xác tại Gia Hội, bị chôn sống, không có vết thương.

Theo lời kể của ông Bảo Lộc (Phó Tỉnh Trưởng Thừa Thiên, bị bắt tại trường Thiên Hựu, bị đưa lên núi giam chung với ông Võ Thành Minh): ông Võ Thành Minh, một nhân vật hướng đạo kỳ cựu, người thổi sáo ở hồ Leman, Geneve 1954, cũng bị bắt tại từ đường cụ Phan Bội Châu, bị đem lên núi và bị giết vì từ chối không chịu làm Chủ tịch Liên Minh Dân Tộc Dân Chủ Hòa Bình tại Huế sau đó VC đã mời Giáo sư Lê Văn Hào...

Ông Trần Điền, Nghị Sĩ Thượng Nghị Viện bị bắt và bị chôn sống tại Lang xá Cồn, phía sau chợ An Cựu...tìm được xác ngày 9 tháng 4/1968.

Nguyen thi Lao, 48 y/o, merchant, Her body was found during exhumation from Gia Hoi site, no wound, presumably buried alive with rag in her mouth.

Vo thanh Minh, the scout leader who played the flute in Geneva in opposition to the partition of Vietnam in 1954 was killed after he refused to chair the communist-controlled Unified Front for Democracy and Peace at Hue; this was reported by Bao-Loc, deputy province chief who had been kept together with Mr. Minh for a moment.

Senator Tran Dien was buried alive, his body recovered on 9 Apr 68 behind An-Cuu market.

Huế Mậu-thân 1968

Ngày 8 tháng 11/1969, người ta tìm được xác của Linh Mục Bửu Đồng (56 tuổi) chôn chung với Linh Mục Hoàng Ngọc Bang (73 tuổi) và 2 Sư Huynh Dòng La San là Agribert và Sylvestre tại Lương Viện.

Có cả 3 Linh Mục người Pháp là Cha Guy, Cha Urbain và Cha Cressonnier cũng bị bắt đem đi giết, tìm được xác ngày 27/3/1968 tại gần lăng vua Đồng Khánh

27Mar68: 3 French fathers, Guy, Urbain and Cressoner were killed, their bodies found close to King Dong-Khanh's tomb.

8 Nov 69: bodies of Fathers Buu-Đong (56 y/o) and Hoang Ngoc Bang (73 y/) and two brothers, Agribert and Sylvestre were recovered Phu-Thu district.

Huế Mậu-thân 1968

Bốn người công dân ưu tú của Cộng Hoà Liên bang Đức là vợ chồng BS Horst Gunther Krainick, BS Raymund Disher và BS Alkerkoster đến giảng dạy tại trường Đại Học Y Khoa Huế và Bệnh Viện Huế, cũng đã bị Việt Cộng bắt đem đi giết tại khu vực chùa Tường Vân, phía tây Huế...

Nhân chứng là Bác Sĩ Tôn Thất Sang
(học trò của các Giáo Sư Y khoa nói trên)

Medical School German Professors Disher, Alkerkoster and Krainick and his wife were killed. Their student, Dr Ton That Sang witnessed the recovery of their bodies. Their caskets were carried by horse driven carriages to the airport for repatriation.